

La Serra de Santa Anna

Sant Martí de Centelles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Antiga parròquia de Sant Martí de Centelles
Emplaçament C-1413, desviament cap el Cerdà a la dreta.

Coordenades:

Latitud: 41.77454
Longitud: 2.21342
UTM Est (X): 434628
UTM Nord (Y): 4625043

Classificació

Número de fitxa 08224 - 6
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern
Segle s. XIV
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Les reformes realitzades al mas, sobretot als seus annexes ramaders, han seguit un model arquitectònic arbitrari, malmetent les estructures anteriors.

Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00003

Fitxes associades:

[Capella de la Serra de Santa Anna](#)

Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dt., 27/11/2001 - 01:00

Descripció

Mas format en base una planta rectangular, estructurada en planta baixa i primer pis. La situació topogràfica de l'edifici n'ha delimitat, en certa manera, la seva morfologia i el seu desenvolupament arquitectònic. Aquest es troba assentat en un petit altiplà, planer per la cara sud de l'edifici però aturonat per la façana nord, fet que ha portat a la construcció de diversos contraforts per aquesta banda. La tècnica constructiva utilitzada es basa en l'ús del carreu de dimensions petites i mitjanes parcialment treballat i lligat amb morter. A les cantonades principals de l'estructura s'han utilitzat pedres de dimensions més grans i ben tallades per ser utilitzades com a cantoneres. La coberta de l'edifici és de teula aràbiga i de doble vessant, seguint la morfologia estàndard de les masies de la zona. La distribució interna del mas també segueix el model establert, la planta baixa utilitzada com a entrada, cuina i annexes ramaders i el primer pis on s'hi troba la sala i les dependències més privades del mas. L'entrada a l'edifici es realitza per la façana orientada al sud. Aquesta façana principal, utilitzada en l'actualitat, forma part d'una reforma posterior de la casa i està formada per un cos avançat amb una teulada a una sola vessant format per tres accessos: la porta principal, de factura senzilla, que formaria part d'una prolongació de l'entrada original, i les altres dos que portarien a dependències de dimensions més reduïdes dedicades a usos diversos, a sobre de les quals s'hi troba una petita galeria.

Els annexes agrícola-ramaders del mas s'han desenvolupat a la banda est de la casa, i tot i ser de factura més simple cal destacar l'ús de la pedra de petites dimensions, poc treballada, lligada amb morter, i rematada per pedres cantoneres que combinen amb la utilització de la totxana, com element decoratiu dels diversos accessos (portes i finestres).

Aquest conjunt de dependències encara s'utilitza a l'actualitat com a cort per al bestiar i com a paller.

Observacions:

A la façana principal de la casa es troba ubicada una fornícula, de forma semi-circular i factura senzilla amb la imatge de la Santa.

Història

Són pocs els elements històrics i arqueològics que permeten adscriure l'origen cronològic del mas la Serra. Tot i això, la seva estructura de casa forta, constituïda en base una planta rectangular i un desenvolupament en vertical de les diverses dependències agrícoles annexes permetria situar el seu moment constructiu en època baix medieval, cap el segle XIV. La manca d'elements constructius datables (llindes inscrites, finestres, etc) no ens permeten documentar les diverses reformes i remodelacions que va tenir aquest mas al llarg dels segles. Aquestes reformes però sí que són evidents a través dels seus paraments. La primera referència documental del mas la Serra la trobem en època moderna serà al 1549, moment en què Serafí de Carrós i de Centelles, germà del baró Guillem Ramon II, va comprar el mas i va fer construir una capella annexa al 1550. Durant el segle XVII consta que hi havia una capella dedicada a Santa Anna prop el mas Serra, passant aquest mas a ser denominat com la Serra de Santa Anna. Al s. XV el mas es trobava sota el control de la domus de Càsoles, la demarcació de la qual s'estenia per Sauva Negra, el Corral de la Rovira i de la Rovira dels Cerdans fins a la Serra. Al llarg de l'època moderna tingué un desenvolupament paral·lel als altres masos propers (reformes al cos principal i construcció d'estructures annexes), patint un cert estancament al llarg del segle XX. Actualment és una masoveria.

Bibliografia

PLADEVALL, Antoni. (1955-1957). San Martín de Centelles, San Miguel Sesperxes y San Pedro de Bertí. a AUSA, n. XVIII. p. 357-372.

PLADEVALL, Antoni. (1962). Romiatge a Sant Martí de Centelles i Sant Miquel Sesperxes i Bertí. Vic.

PLADEVALL, Antoni. (1992). Orígens i formació del terme municipal de Sant Martí. Ajuntament de Sant Martí de Centelles.

SOLANS, Antoni. (1992). Notes i comentaris sobre Sant Martí de Centelles. Ajuntament de Sant Martí de Centelles.

